

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie.

Redakcja—Widzewska 106a.

Administracja: Przejazd 8. Tel. 20-30.

Egzemplarz pojedynczy 3 kop.

Japończycy zwyciężają. Paryż się zbroi. Król rumuński zrzeka się korony.

Powodzenie japończyków.

TOKIO (P.A.) Japończycy zajęli cztery wyspy. Obecnie wszystkie już wyspy okalające Kiao-Tschao przeszły do rąk japończyków, którzy w okolicy kolonii wyłowili około 1000 min pływających.

Stan wojenny w Czyfu.

CZYFU (PAT). Wobec toczącej się wojny niemiecko-japońskiej w Czyfu i w północnej części Chontanu ogłoszono stan wojenny.

Król Karol zrzeka się korony.

KOPENHAGA (WAT.) Donoszą tu z Bukaresztu, że król Karol rumuński zachorował poważnie i wyraził kilkakrotnie zamiar złożenia korony.

Zwycięstwo francuzów.

PARYŻ (WAT.) Korespondent wojenny „Tempsa” donosi, że walka na linii Languyon — Cincourt będzie wieczną chlubą armji francuskiej. W bitwie tej brały po stronie niemieckiej trzy korpusy armji pod wodzą, jak mówią, następcy tronu

niemieckiego. Siły francuskie były znacznie mniejsze. Wojska niemieckie zostały z bardzo ciężkimi stratami odparte i odrzucone za rzekę Crune.

Walka ta ma pierwszorzędne znaczenie strategiczne, gdyż powstrzymała energiczny marsz armji niemieckiej na Reims.

PARYŻ (PAT). Ministerjum wojny donosi: dnia 31 sierpnia w położeniu wojsk francuskich zaszły jedynie nieznaczne zmiany na skrzydłach armji. Na lewym skrzydle Niemcy posunęli się nieco naprzód. W centrum zmiany b. nieznaczne. W Lotaryngji wojska francuskie odniosły kilka wspaniałych zwycięstw.

Paryż się zbroi.

PARYŻ (WAT.) Zgodnie z zapowiedzią wojennego gubernatora Paryża, zburzono już wszystkie budowle w promieniu pasa fortyfikacyjnego. Praca koło wzmacniania fortyfikacji jest w pełnym biegu. W mieście panuje zupełny spokój. Życie płynie normalnie.

Znowu aeroplan nad Paryżem.

PARYŻ (PAT). Aeroplan niemiecki znowu unosił się nad Paryżem.

Przed barbarzyństwem Niemców.

PARYŻ (WAT.) Większość prasy domaga się, aby wobec ujawnionego tylokrotnie barbarzyństwa i instyktów lupo-skich władców Niemiec, pomyślano zawczasu o zabezpieczeniu cenniejszych dzieł sztuki, zgromadzonych w Muzeach i Galeriach i przewieziono je do Francji południowej, np. do Marsylii lub Tulonu.

Anglicy dla francuzów.

LONDYN (WAT.) Minister wojny lord Kitschener oświadczył w izbie gmin, że rząd angielski postanowił wzmocnić ekspedycję angielską, wysłaną do Francji o 2 dywizje piechoty i jedną dywizję kawalerji, oraz posłać tam znaczną ilość wojsk z Indji Wschodnich.

Afryka dla Anglii.

KAPSZTAT (PAT). Na zebraniu ludności miejscowej wyniesiono jednogłośnie rezolucję dochować wierności Anglii, stormować korpus, składający się z 5 tys. żołnierzy z ludności miejscowej i wysłać takowy na teren wojny i zająć się zbieraniem funduszy na potrzeby wojenne.

Bułgarja stanowczo neutralna.

KOPENHAGA (WAT.) Tutejszy poseł bułgarski zapewnił dziennikarzy, że wszelkie pogłoski, jakoby Bułgarja zamierzała porzucić swoje dotychczasowe stanowisko ścisłej neutralności, są bezwzględnie kłamliwe. Bułgarja postanowiła zachować do końca zupełny spokój.

Poseł powiedział między innymi: Po wyczerpującej wojnie bałkańskiej, która, jak wiadomo przyczyniła Bułgarję o olbrzymie straty, było by z jej strony szaleństwem nie do wybaczenia, gdyby znowu chciała się rzucić w szalony wir walki europejskiej.

Rany od kul eksplodujących.

BIALYSTOK (PAT). Z terenu wojny wciąż przybywało znaczne ilości rannych. U wielu z nich skonstatowano rany od kul eksplodujących.

Zniesienie strzału pamiątkowego.

WILNO. Z rozkazu władzy wyższej zniesiono w Wilnie wystrzał armatni w południe. Wystrzał ten był ustanowiony, jak wiadomo przez Murawiewa na pamiątkę stłumienia powstania polskiego.

Smierć wybitnych mężów.

Podczas rozruchów, wynikłych w ostatnich czasach w Czechach, zostali zabici dwaj znakomici mężowie: Tomasz Masaryk, filozof i polityk czeski i Oldrzych Kramarz, uczone i znany ogólnie dzisiaj działacz społeczny.

Pierwszy z nich, urodzony w 1859 roku wraz z Kramarzem, stanął w roku 1893 na czele partji realistów, która 1900 roku zmieniła się na partję czeską ludową, przeciwną nacjonalistycznym tendencjom młodoczechów. W ostatnich latach Masaryk zajmował się gorliwie sprawami wolnej myśli i etyki niezależnej.

W roku 1910 i 11 zdemaskował machinacje rządu w procesie zagrebskim. Zostawił po sobie w spuściznie wiele rozpraw filozoficznych i politycznych.

Drugi z nich Oldrzych Kramarz, urodzony w r. 1848, ukończył uniwersytet praski ze stopniem doktora filozofji, poczem poświęcił się zmuśnionej pracy nauczycielskiej. W ostatnich czasach zdobył sobie popularność w całym świecie cywilizowanym, jako niestrudzony działacz na polu propagandy ogólnosłowiańskiej. Postawił po sobie wiele dzieł naukowych, wśród których „Hypoteza o duszy” (Die Hypothese der Seele), wydana w r. 1898 jest jego dziełem najgłówniejszym.

Kula zbuntowanego żołnierza przerwała pasmo życia tych, tak wielce cennych i pożytecznych jednostek.

Cześć ich pamięci!

Wiadomości bieżące.

Zamiejscowe.

Synizwolskiego w szeregach armji francuskiej.

Syn pociąg rosyjskiego w Paryżu, Izwolskiego, wstąpił jako ochotnik do jednego z pułków francuskiej, obozujących nad granicą wschodnią.

Anglicy w armji rosyjskiej

Syn petrogradzkiego korespondenta „Times’a”, Johna Wiltona, za pozwoleniem Najwyższem, wstąpił jako ochotnik do pułku preobrażńskiego. Liczy on sobie obecnie lat 18.

Na czasie.

W poważniejszych organach rosyjskiej prasy stołecznej i prowincjonalnej wprowadzono od czasu ogłoszenia pamiętnej odezwy Zwierzchniego Głównodowodzącego do pułków, stałą rubrykę pod tytułem: „Polska” lub: „Z Polski” przy czem wszelkie sprawy polskie omawiane są z wielką względnością i szczerzością.

W tej mierze prasa rosyjska idzie nieodstępnie za przykładem wielkich organów politycznych Francji i Anglii. Zniesienie granicy osiadłości dla aktorów-żydów.

Wskutek zabiegów petrogradzkiej Rady rosyjskiego Tow. teatralnego na porząd-

ku nadzwyczajnego ogólnego zebrania członków Towarzystwa, które odbędzie się w dniu 2 września now. st., wniesiony zostaje projekt pozwolenia artystom dramatycznym-żydom zamieszkiwania przez cały czas trwania wojny wszędzie poza obrębem granic osiadłości, a to ze względu na to, że wojna najbardziej dotknęła właśnie te prowincje, w których aktorzy-żydzi żyli i pracowali, obecnie zaś teatry tam są nieczynne.

Wyróżnienie.

Korespondent „Rieczy” telegrafuje do swego pisma z m. Koszedary, że szeregowiec z ochotników (wielkopodzielajuszczyjsia) żyd Katz za waleczność, wykazaną w bitwie pod Gombinem, zaawansowany został na stopień podporucznika i nagrodzony krzyżem św. Jerzego. Komendant armji osobiście wręczył Katzowi order.

Żydzi—ochotnicy.

Pisma rosyjskie donoszą, że jako dowód popularności obecnej wojny, służyć może fakt charakterystyczny, że z pośród żydów, narodu zgoła nie wojowniczego i wrogiemu dla hasel militarystycznych, jednakże zgłosiło się w czasie mobilizacji nadspodziewanie wielu żydów-ochotników. Naprzykład we wsi Demijewka, w Kijowskim, jak donosi „Riecz”, zapisało się aż 10 ochotników-żydów.

Przykładów takich jest dużo.

Miejscowe.

Z Banku państwa.

Z listu prywatnego, nadesłanego do Łodzi, przez jednego z poważniejszych urzędników, dowiadujemy się, że czynione są już przygotowania do najrychlejszego — na pierwsz. wezwanie — powrotu łódzkiego oddziału Banku państwa do swej siedziby.

W każdym razie, jakkolwiek z tej wiadomości nie wnosimy nic konkretnego, wolno nam poczerpnąć nieco otuchy, że czas ten jest niezbyt daleki, co wpłynęłoby na otwarcie i innych banków miejscowych i ożywienie w handlu i przemyśle.

O pomoc dla rannych wojowników.

Podług obliczeń, czynionych w łódzkiej komisji Czerwonego Krzyża Łódź zdobył się co najmniej na 4 tys. łówek na przyjęcie rannych żołnierzy. Jak na „półmilionowe” miasto liczba ta uznana została pod każdym względem co najmniej skromną.

Z przemysłu sukieniczego.

Komisjowi giełdowemu w Łodzi poruczone zostało zbadanie kwestji, czy i w jakim stopniu fabryki łódzkie są i były w stanie sprostać zwiększonemu popytowi na wyroby sukienne.

Jak informujemy się prywatnie w sferze fabrykantów wyrobów wełnianych, składy fabrykantów mogą wywiązać się łatwo z najpilniejszych zapotrzebowań, po-za-tem zaś i w dziedzinie fabrykacji nie napotyka się na zbyt wielkie trudności. Jedyne b. ak. węgiel i chemikalji do farbowania mogłyby utrudnić lub opóźnić wykonanie ewentualnych zleceń terminowych.

W braku paliwa.

Wobec braku węgla w Domu starców i kalek im. małż. Konstaków przy ulicy Średniej, przyspieszono dawno zaprojektowane, lecz odłożone wyciekanie drzew z ogrodu tego azylu, obficie zadrzewionego. W ciągu ubiegłego tygodnia wycięto tam 40 kasztanów i użyto na opał.

Ruch wyjezdnych.

Wczoraj na dworcu kolei kaliskiej był niebywały już oddawna ruch pasażerski. Pociąg do Warszawy wyjechał bez mała około 1000 osób. W tej liczbie było kilka set kobiet, które wybrały się do Warszawy w celu zasięgnięcia wiadomości

o życiu i zdrowiu swych synów, ojców, mężów i braci, służących w czynnej armji. Będą one dopytywać się o swoich w szpitalach wśród przywiezionych rannych.

Herbata.

Podług pism odeskich, zapasy herbaty w Rosji przy normalnej konsumpcji wystarczyć mogą dla całego Państwa na okres blisko całoroczny. Niema przeto obawy by tego produktu zabrakło u nas i zmiana cen nie jest spodziewana.

Marketyk w obronie przed głodem.

Pod wpływem głodu i wbraku alkoholu wielu ludzi, nie tylko ze sfery robotniczej, lecz nawet z pośród ubogiej, a wstydzącej się korzystania z pomocy społecznej, inteligencji, ucieka się do otumanienia zmysłów i odurzania się za pomocą najróżnorodniejszych narkotyków.

Ostatnio zauważono, że i woda kolońska ma jako trunek wielu zwolenników i zwolenniczek, szczególnie właśnie tych ostatnich. Były już nawet wypadki zatrucia organizmu, na szczęście nie śmiertelne.

Od Redakcji.

O telefon redakcyjny.

Niniejszym podajemy do wiadomości, że numer telefonu redakcji 20-22 został skasowany i że nadal redakcję obsługiwać będzie telefon 20-30.

Wielu czytelników uskarża się, że w niektórych numerach naszego pisma druk poszczególnych artykułów lub wzmianek jest słaby, zważając to na nieumiejętne wykonanie drukarskie, jak to miało miejsce w nr. 200.

Do wiadomości przeto naszych czytelników podajemy, iż tego rodzaju zjawisko jest skutkiem wykreślenia treści, po przygotowaniu kliszy, z powodów od nas niezależnych.

Telegramy

(Z nocy)

Japończycy nie próżnują.

TOKIO. Japończycy zajęli w pobliżu Kiao-Tschao należące do Niemiec wyspy Hajkuń-Taun i Ajleńtau.

Niemcy nie prosili o pośrednictwo.

KOPENHAGA. Berlińska urzędowa agencja Wolfa zamieszcza oficjalne kateryczne zaprzeczenie pogłoski o wszęciu przez prezydenta Stanów Zjednoczonych Wilsona akcji pośredniczej z inicjatywy Niemiec. Charakterystycznym jest zakończenie komunikatu: „My, Niemcy, inicjatywy takiej nie podaliśmy i nigdy z nią nie wystąpimy pierwszy”.

Na terenie Lotaryngji.

PARYŻ. Oficjalnie donoszą, że wojska francuskie wstąpiły w terytorjum Wogezów i Lotaryngji, gdzie już w ciągu 2 dni toczy się wielka bitwa.

Grecja gotuje się do wojny.

SALONIKI (A. P.) Grecka eskadra składająca się z 12-tu lekkich statków odjechała w stronę Dardaneków. Ze Starej Grecji przesuwa się ciągle wojsko. Z dnia na dzień oczekują tu wypowiedzenia wojny Turcji przez Grecję.

O świadectwa lekarskie.

PETROGRAD (WAT). Poseł Harusiewicz, bawiący chwilowo w Petrogradzie sprawdził w ministerjum oświaty pogłoskę o prawie zdawania w Rosji egzaminów ostatecznych przez tych kandydatów, którzy ukończyli wydziały lekarskie zagranicą. Poseł stwierdził, że do egzaminów takich nie jest koniecznym posiadanie matury rosyjskiej. Komisje egzaminacyjne funkcjonować będą przy wszystkich uniwersytetach rosyjskich z wyjątkiem Petrogradzkiego, Warszawskiego i Daprackiego. Egzaminy trwać będą od 2 do 28 września nowego stylu.

Wódka — przyczyną zbrodni.

PETROGRAD (W.A.T.) Wszystkie dzienniki tutejsze notują niebywale zjawisko, że od czasu zabronienia sprzedaży wódki przestępczość stolicy spadła do minimum. W ciągu ostatnich trzech dni np. nie zanotowano ani jednego zabójstwa, choć dawniej notowano codziennie po kilka.

Talaat-bej w Konstantynopolu.

BUKARESZT. Talaat-bej wyjechał przez Sofję do Konstantynopola.

Skrzynka do listów.

Otrzymał list następujący:

Wyczytałem w nr. 229 „Warszawskiej Myśli” wiadomość następującej treści:

Z Łodzi wyjeżdża z rabiasem na czele deputacji żydowskiej, celem złożenia skargi przed General-Gubernatorem Warszawskim na działalność milicji polskiej.

Oświadczam niniejszem, że wiadomość ta jest od początku do końca fałszywa i że ja, jako nadrab. m. Łódź mam tylko stercza w rękach dla milicji, która swoim taktem i bezwzględnością sprawiedliwości wyraża na każdym kroku wyjątkowość od wszelkich zakusów antysemitycznych.

Nadrab. L. Trejstman.